

Lösningsförslag TMA043 080829

1 a) $Z = 2 + 2(x-1) + 2(y-1)$

b) $\frac{\partial f}{\partial u} = \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial x}{\partial u} + \frac{\partial f}{\partial y} \frac{\partial y}{\partial u} = 2u (f_1'(u^2+v^2, u^2-v^2) + f_2'(u^2+v^2, u^2-v^2))$

$$\frac{\partial f}{\partial v} = \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial x}{\partial v} + \frac{\partial f}{\partial y} \frac{\partial y}{\partial v} = 2v (f_1'(u^2+v^2, u^2-v^2) - f_2'(u^2+v^2, u^2-v^2))$$

c) $\pi'(t) = (-asint, a\cos t, b) \quad \| \pi'(t) \|^2 = a^2 \sin^2 t + a^2 \cos^2 t + b^2 = a^2 + b^2$

$$L = \int_0^{2\pi} \| \pi'(t) \| dt = \int_0^{2\pi} \sqrt{a^2 + b^2} dt = 2\pi \sqrt{a^2 + b^2}$$

d) $\nabla f(x,y) = (2x-2y, -2x) \quad \nabla f(1,-1) = (4, -2) \quad \mathbf{v} = (\frac{1}{\sqrt{2}}, -\frac{1}{\sqrt{2}}) \quad \|\mathbf{v}\| = 1$

$$f'_{\mathbf{v}}(1,-1) = \nabla f(1,-1) \cdot \mathbf{v} = 4 \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} + (-2) \cdot (-\frac{1}{\sqrt{2}}) = \frac{6}{\sqrt{2}} = 3\sqrt{2}.$$

e) $\iint_D (x+2y) dA = \int_{x=0}^1 \left(\int_{y=x}^{2x} (x+2y) dy \right) dx = \int_0^1 [xy + y^2]_{y=x}^{2x} dx = \int_0^1 4x^2 dx = \frac{4}{3}$

f) $\begin{cases} f'_x(x,y) = 24x^2 - 12xy \\ f'_y(x,y) = -12x^2 - 6y + 18 \end{cases} \quad \begin{cases} \nabla f(0,3) = (0,0) \\ \nabla f(1,2) = (0,0) \end{cases} \quad \begin{cases} \nabla f(2,4) = (0, -30) \\ \nabla f(-3,-6) = (0,0) \end{cases}$

(0,3), (1,2) och (-3,-6) är stationära punkter.

$$f''_{xx} = 48x - 12y = A \quad f''_{xy} = -12x = B \quad f''_{yy} = -6 = C$$

$$(0,3) \begin{matrix} A \\ -36 \end{matrix} \begin{matrix} B \\ 0 \end{matrix} \begin{matrix} C \\ -6 \end{matrix} \begin{matrix} AC - B^2 \\ > 0 \end{matrix} \text{ lokalt maximum}$$

$$(1,2) \begin{matrix} A \\ 24 \end{matrix} \begin{matrix} B \\ -12 \end{matrix} \begin{matrix} C \\ -6 \end{matrix} \begin{matrix} AC - B^2 \\ < 0 \end{matrix} \text{ sadelpunkt}$$

$$(-3,-6) \begin{matrix} A \\ -72 \end{matrix} \begin{matrix} B \\ 36 \end{matrix} \begin{matrix} C \\ -6 \end{matrix} \begin{matrix} AC - B^2 \\ < 0 \end{matrix} \text{ sadelpunkt.}$$

2. $P = axy + y^3 \quad Q = x^2 + bxy^2$

Potentialfält $\Leftrightarrow P'_y = Q'_x \Leftrightarrow ax + 3y^2 = 2x + bxy^2 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = 3 \end{cases}$

$$P = 2xy + y^3 \quad Q = x^2 + 3xy^2$$

$$(P, Q) = \nabla f \Leftrightarrow \begin{cases} f'_x = 2xy + y^3 \\ f'_y = x^2 + 3xy^2 \end{cases} \Rightarrow f(x, y) = x^2y + xy^3 + \varphi(y)$$

$$\Rightarrow f(x, y) = x^2y + xy^3 + C \quad \text{där } C \text{ är en konstant.}$$

3. Sluten kurva, värt att testa om Greens formel ger förenkling

$$P = 3x^4 + 2x^2y, \quad Q = -2xy^2 \quad Q'_x - P'_y = -2y^2 - 2x^2 = -2(x^2 + y^2)$$

$$\oint_C P dx + Q dy = \iint_D (Q'_x - P'_y) dx dy = \iint_D -2(x^2 + y^2) dx dy = \begin{cases} \text{polar} \\ \text{subst} \end{cases} =$$

$$\iint_E -2r^2 \cdot r dr d\theta = -2 \int_{r=0}^1 \left(\int_{\theta=0}^{2\pi} r^3 dr \right) d\theta = -2 \cdot 2\pi \left[\frac{r^4}{4} \right]_0^1 = -8\pi.$$

Eftersom γ är randen av enhetscirkelskivan ett vanu motars.

4) Gauss divergenssats ger här

$$\iint_S (x^3, y^3, z^3) \cdot N dS = \iiint_D (3x^2 + 3y^2 + 3z^2) dx dy dz \quad \text{där } D \text{ är}$$

$$\text{sfären } x^2 + y^2 + z^2 \leq 4.$$

Sferisk substitution $\begin{cases} x = r \sin \theta \cos \varphi \\ y = r \sin \theta \sin \varphi \\ z = r \cos \theta \end{cases}$

$$0 < r \leq 2, \quad 0 \leq \theta \leq \pi, \quad 0 \leq \varphi \leq 2\pi \quad dx dy dz = r^2 \sin \theta dr d\theta d\varphi$$

ger

$$\iint_S (x^3, y^3, z^3) \cdot N dS = \iiint_{r=0}^{2\sqrt[3]{4}} \int_{\theta=0}^{\pi} \int_{\varphi=0}^{2\pi} 3r^3 \cdot r^2 \sin \theta dr d\theta d\varphi = 3 \cdot 2\pi \left[-r \cos \theta \right]_0^\pi \left[\frac{r^5}{5} \right]_0^{2\sqrt[3]{4}}$$

$$= 3 \cdot 2\pi \cdot 2 \cdot \frac{2^5}{5} = \frac{3 \cdot 2^7 \pi}{5} = \frac{384\pi}{5} = 76.8\pi$$

5)

Ellipsen kan parametriseras med $x = 2 \cos t, y = 4 \sin t, \quad 0 \leq t \leq 2\pi$

$$\text{På ellipsen är } f(x,y) = 8 \cdot 4 \cos^2 t + 4 \cdot 2 \cos t \cdot 4 \sin t = 16(2 \cos^2 t + 2 \cos t \sin t) \\ = 16(\cos 2t + 1 + \sin 2t) = 16(1 + \sqrt{2} \sin(2t + \frac{\pi}{4}))$$

Största värde av f på ellipsen är $16(1 + \sqrt{2})$, som erhålls i alla punkter där $\sin(2t + \frac{\pi}{4}) = 1$

Minsta värde $16(1 - \sqrt{2})$ erhålls där $\sin(2t + \frac{\pi}{4}) = -1$

$$\sin(2t + \frac{\pi}{4}) = -1 \Leftrightarrow 2t + \frac{\pi}{4} = \frac{3\pi}{2} + n2\pi \Leftrightarrow t = \frac{\pi}{8} + n\pi, \quad n = 0, 1$$

$$\cos \frac{\pi}{8} = 1 - 2 \sin^2 \frac{\pi}{8} \Rightarrow \sin \frac{\pi}{8} = \sqrt{\frac{1 - \cos \frac{\pi}{8}}{2}} = \sqrt{\frac{\sqrt{2} - 1}{2\sqrt{2}}}$$

$$\cos \frac{\pi}{8} = 2 \cos^2 \frac{\pi}{8} - 1 \Rightarrow \cos \frac{\pi}{8} = \sqrt{\frac{\sqrt{2} + 1}{2\sqrt{2}}} \quad \text{ger de två punkterna}$$

där största värde erhålls

$$(2 \cos \frac{\pi}{8}, 4 \sin \frac{\pi}{8}) \text{ och } (-2 \cos \frac{\pi}{8}, -4 \sin \frac{\pi}{8})$$

$\sin(2t + \frac{\pi}{4}) = 1 \Rightarrow t = \frac{\pi}{8} + \frac{n\pi}{2} + n\pi \quad n = 0, 1 \quad \text{ger de två punkterna där minsta värde antas}$

$$(-2 \sin \frac{\pi}{8}, 4 \cos \frac{\pi}{8}) \text{ och } (+2 \sin \frac{\pi}{8}, -4 \cos \frac{\pi}{8}).$$

Punkterna behövde man inte bestämma.)

6) a) Falsk. Om C är enhetscirkeln så kan Greens formel inte tillämpas.

b) Sann. Om $\lim_{t \rightarrow 0} f(x(t), y(t)) = \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0$

c) Falsk. f kan ha lokalt max i punkt där ∇f inte är definierad

d) Falsk. ∇f är normal till nivåkurvan i xy -planet. $f(x,y) = C$ inte till ytan $f(x,y) = z$

e) Falsk. Det ställs krav på f också

f) Falsk. Största värde är $1 \nabla f(a,b)$

7. Se boken.